

НАУКА ТА БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: МІЖНАРОДНА ПІДТРИМКА

Віддалений безкоштовний доступ під час війни до міжнародних баз даних наукової інформації для українських учених

Українським науковцям надано безкоштовний доступ до повнотекстових електронних ресурсів

Прагнучи надати підтримку науковій спільноті України в умовах повномасштабної війни, яку розв'язала неонацистська Російська Федерація, видавництва наукової літератури відкрили українським вченим до кінця 2022 р. безкоштовний доступ до повнотекстових електронних ресурсів у межах проекту Research4Life.

Доступ до електронних колекцій книг та журналів відкрили, зокрема, такі великі видавничі компанії як Elsevier, Springer Nature, John Wiley & Sons, Taylor & Francis, Emerald, Sage Publications, Oxford University Press, Cambridge University Press, IOP Publishing та ін.

Для отримання доступу необхідно зареєструватися, заповнивши форму за посиланням. Після підтвердження реєстрації на платформі Research4Life усі співробітники наукової установи мають змогу отримати доступ до вмісту платформи, звернувшись до відповідального підрозділу або контактної особи установи для отримання інституційного логіну та паролю для входу, а також інструкції зі створення персонального облікового запису користувача платформи.

<https://cutt.ly/YJOmNJo>

Підтримка України світовим академічним середовищем

Web of Science стала недосяжною в терористичній державі

Міжнародна наукометрична база даних Web of Science стала недоступною вкладах вищої освіти та наукових центрах Російської Федерації. Відповідно до офіційної інформації, Web of Science припиняє підписку для російських резидентів.

Управляє базою Web of Science компанія із США Clarivate Analytics, заснована у 2016 р. Фірмі належать інші інформаційні системи: Cortellis, Derwent Innovation, Derwent World Patents Index, CompuMark, MarkMonitor, Techstreet, Publons, EndNote, ProQuestruen.

Наприкінці березня найбільші наукові видавництва світу заявили про зупинення продажу своєї продукції та послуг російським та білоруським організаціям. Серед авторів заяви була компанія Elsevier – оператор однієї з найбільших баз наукових статей Scopus, а також Clarivate Analytics.

[https://nrfu.org.ua/news/
web-of-science-stala-nedosyazhnoyu-v-terorystychnij-derzhavi/](https://nrfu.org.ua/news/web-of-science-stala-nedosyazhnoyu-v-terorystychnij-derzhavi/)

Канада ввела додаткові санкції проти наукових установ Російської Федерації

Рішенням уряду Канади введені додаткові санкції проти ряду науково-виробничих підприємств та наукових установ держави-терориста, які займаються військовими

розробками для Російської Федерації. Серед них – Московський фізико-технічний інститут (МФТИ), науково-виробниче підприємство «Исток» та інші.

Уряд Канади оголосив, що Канада вводить нові санкції відповідно до «Регламенту про спеціальні економічні заходи (Росія)» у відповідь на незаконне та не виправдане вторгнення російського режиму в Україну.

В урядовому релізі зазначається: «Ці організації надали непряму або пряму підтримку російським військовим, а отже, є причетними до болю і страждань, спричинених безглуздою війною Володимира Путіна в Україні.

Оскільки світ реагує на жахливі події в Бучі та по всій Україні, ці заходи слугують нагадуванням про те, що Канада буде лідером у притягненні до відповідальності Володимира Путіна та його помічників за їхні кричущі, незаконні та не виправдані дії. Канада використовуватиме всі наявні в її розпорядженні інструменти, щоб забезпечити повне розслідування порушень міжнародного права в Україні.

Канада продовжує стежити за ситуацією, координувати дії зі своїми міжнародними партнерами та вивчати варіанти нових заходів у відповідь на не виправдані дії російського режиму».

Як повідомила міністр закордонних справ Канади Мелані Жолі: «Канада завжди підтримувала і буде підтримувати Україну. Сьогоднішні заходи є останнім прикладом нашої непохитної підтримки України та її народу. Ми продовжуватимемо підтримувати хоробрих чоловіків і жінок, які борються за свою свободу, і вимагаємо притягнення до відповідальності винних у звірствах».

<https://cutt.ly/TJPrZPZ>

Найбільший державний заклад вищої освіти США розірвав наукові зв'язки з державою-агресором

Ректор Техаського університету А&М Джон Шарп повідомив, що університет припинив будь-яку взаємодію з Росією, включаючи повне припинення спільних науково-дослідних робіт, у зв'язку з агресією проти України, повідомляє «Voice of America».

Texas A&M University є найбільшим державним американським університетом. Він займається дослідженнями у галузі землекористування, океанології та космонавтики. Багато проєктів фінансуються такими організаціями, як НАСА, Національні інститути охорони здоров'я США, Національний науковий фонд та Управління військово-морських досліджень. Університет входить до числа 20 закладів вищої освіти США, які отримують найбільше фінансування, і зробив значний внесок у такі галузі, як клонування тварин і рослин та нафтопромислова справа.

Серед відомих викладачів університет – дев'ять лауреатів Нобелівської премії: Дерек Бартон, Шелдон Глешоу, Роберт Граббс, Дадлі Хершбах, Джек Кілбі, Девід Лі та Вернон Сміт.

<https://cutt.ly/CJPdC46>

Австралійський національний університет розірвав наукові зв'язки з державою-агресором

Австралійський національний університет (The Australian National University, ANU) в Канберрі повідомив, що розірвав всі зв'язки з Росією, включаючи спільну наукову діяльність з російськими науковими установами у зв'язку з агресією проти України.

ANU є одним із провідних університетів країни, він входить до складу «Групи восьми» (об'єднання восьми провідних університетів Австралії). При університеті ведуть наукову роботу Дослідницька школа астрономії та астрофізики, Дослідницька школа біологічних наук, Дослідницька школа хімії, Дослідницька школа наук про землю, Дослідницька школа інформаційних наук та інжинірингу, Дослідницька школа тихоокеанських та азійських досліджень, Дослідницька школа фізичних наук та інжинірингу, Дослідницька школа соціальних наук, Школа медичних досліджень Джона Кертіна, Центр досліджень природних ресурсів та оточуючого середовища.

<https://cutt.ly/XJpOJg>

Допомога вченим України під час війни

Стипендія солідарності

у збереженні культурної спадщини України

1 червня завершився прийом заявок кандидатів на отримання «Стипендії солідарності у збереженні культурної спадщини України», започаткованої Загальноєвропейською федерацією асоціацій культури Європа Ностра (Europa Nostra) та Фондом світової спадщини (Global Heritage Fund) у партнерстві з Міжнародним альянсом із захисту спадщини в зонах конфлікту ALIPH та Штабом порятунку спадщини (Heritage Emergency Response Initiative).

На стипендію можуть претендувати співробітники українських закладів культури: музеїв, бібліотек, архівів та інших закладів культури, а також особи, які виявили професійність і громадянську активність у захисті культурної спадщини України під час війни.

Українська бібліотечна асоціація/Ukrainian Library Association
<https://www.facebook.com/ula.org.ua/>, 23.05.2022

Австрійська академія наук

допомагає постраждалим від війни українським науковцям

Австрійська академія наук (Österreichische Akademie der Wissenschaften) повідомляє, що через розв'язану Російською Федерацією війну в Україні вони пропонують екстрений виклик українських дослідників у рамках своєї програми академічної мобільності «Спільні досягнення в галузі науки та гуманітарних наук» (JESH).

Метою JESH-Україна є підтримка українських учених, які змушені були залишити свою країну, для тимчасового виконання наукового проєкту в австрійській дослідній установі.

<https://cutt.ly/dJO28mD>

Британська академія (British Academy)

виділила стипендії для постраждалих від війни українських науковців

Стипендії надаються як науковцям, котрі знаходяться на території України, так і тим, хто був вимушений виїхати закордон.

Детальна інформація та відповіді на питання щодо отримання стипендій доступні за посиланням: <https://cutt.ly/9JOs5kA>.

<https://cutt.ly/ZJOdokR>

Французька академія наук створила Комітет учених для України

Французька академія наук (Academie des sciences) виступила з такою заявою щодо солідарності з Україною та створення Комітету вчених для України:

Глибоко шоковані вторгненням армії Російської Федерації в Україну, Академія наук неодноразово публічно висловлювала свою солідарність з українськими академіями (Національною академією наук України, Малою академією наук України), а через них і всіма науковцями і взагалі українським народом.

Сьогодні, завдяки національним та міжнародним науковим зв'язкам Академія наук створює Комітет учених (термін «учені» охоплює дослідників і науковців, а також медичний персонал, інженерів, викладачів та студентів) для України (CSU) щоб:

- зустрічати, супроводжувати та підтримувати українську наукову спільноту та вимушено переміщені родини вчених у Франції;
- створити платформу для обміну інформацією з українськими науковими установами та підтримки дослідників, які залишилися в Україні;
- надавати супровід освітнім командам, які залучають дітей з України до занять у Франції, у співпраці з Фондом La main à la pâte.

Наприклад, для людей, які нещодавно прибули до Франції або тих, хто контактує з людьми, які нещодавно прибули, Комітет учених для України пропонує:

- ✓ персоналізовану підтримку в усіх сферах гуманітарної допомоги, які існують на території країни;
- ✓ онлайн-посилання на загальні чи спеціалізовані сайти (з характеристикою дій CSU на цих сайтах);
- ✓ забезпечення матеріально-технічної підтримки через свої зв'язки з науковою спільнотою України, вченим, котрі залишилися в Україні і потрапили в скрутне матеріальне становище;
- ✓ пропонує індивідуальну фінансову допомогу родинам українських біженців у Франції, головою сім'ї яких є науковець. Кожен запит вивчатиметься індивідуально. Ця підтримка надаватиметься одноразово на період трьох місяці з можливістю поновлення залежно від розвитку ситуації.

Комітет учених для України бажає підтримати вчених, які залишилися в Україні через:

- надання можливості українським ученим у Франції продовжувати взаємодію зі своїми колегами, які залишилися в Україні;
- надає фінансову допомогу НАН України для підтримки вчених, які залишаються в Україні.

Ця програма є частиною міжнародної мережі підтримки науковців і загалом системи допомоги громадянам України пліч-о-пліч з:

- Європейською федерацією академій наук і гуманітарних наук (ALLEA);
- Міжнародною науковою радою (ISC);
- Національною академією наук, техніки та медицини (США);
- Науково-консультативною радою європейських академій (EASAC);
- Міжакадемічним партнерством (IAP).

Французькі школи вже приймають або будуть приймати дітей-біженців, які вимушено покинули Україну.

Комітет учених для України за підтримки Фонду *La main à la pâte* та компанії *Trapèze Digital* пропонує першу серію педагогічних засобів для вчителів початкової та середньої школи. Перекладені українською мовою членами Малої академії наук у Києві, вони покликані сприянню діалогу з дітьми, на уроках чи особисто. Буде запропоновано другу серію з математики.

Також надає підтримку асоціації Українська школа Парижа для реалізації освітніх проєктів (зокрема наукових) для дітей-біженців з України.

<https://cutt.ly/xJPq4hf>

Шведська королівська академія наук

допомагає постраждалим від війни українським науковцям

Шведська королівська академія наук (*Kungliga Vetenskapsakademien, KVA*) виступила з заявою щодо підтримки українських науковців в умовах розв'язаної Російської Федерації війни і оголосила конкретні заходи щодо їх підтримки.

Так, у заяві KVA зазначається:

«Академічна свобода та автономний пошук знань є важливими наріжними каменями функціонуючої демократії та життєво важливими для розвитку суспільства. Поряд із людськими стражданнями та труднощами, під загрозою знаходяться й умови для науки в Україні. Академія працює як окрема організація, так і у співпраці з іншими академічними організаціями для науковців України.

Академія та шведські заклади вищої освіти зараз спільними зусиллями залучають українських дослідників. Об'єднана група представників наукової спільноти Швеції заявляє, що в ці складні часи ми повинні зробити все можливе, щоб допомогти країні, яка перебуває у стані війни».

Детальна інформація щодо порядку подачі українськими науковцями на грантове фінансування KVA та необхідні контакти за посиланням: <https://cutt.ly/jJ03vOL>.

<https://cutt.ly/MJ03mDj>

Фінське товариство наук та літератури

допомагає постраждалим від війни українським науковцям

Фінське товариство наук та літератури, або Фінське наукове товариство (*фин. Suomen Tiedeseura, швед. Finska Vetenskaps-Societeten*) відкрило конкурс на отримання грантів для українських науковців у Фінляндії. Гранти можуть надаватися українським науковцям у Фінляндії або фінським дослідникам для запрошення українських дослідників до наукової роботи у Фінляндії. Неоподатковувані гранти можна використати на витрати на відрядження та проживання до 2040 євро на місяць.

Заявки розглядаються в порядку їх подання.

Гранти будуть пропонуватися, допоки триває війна Російської Федерації проти України.

Фінське наукове товариство займається природничими, суспільними та гуманітарними науками.

Товариство було засноване в 1838 р. і є найстарішою з чотирьох національних академій, що входять до Академії Фінляндії.

Академія поділена на 4 відділення: I – математика та фізика, II – біологія, III – гуманітарні науки, IV – суспільні науки.

<https://cutt.ly/sJ03WxZ>

**Американське хімічне товариство приєднується
до Національної академії наук США,
щоб підтримати дослідників, які змушені були покинути Україну**

Завдяки пожертві в розмірі 500 000 доларів США Американське хімічне товариство (American Chemical Society, ACS) приєдналося до Національної академії наук США (United States National Academy of Sciences, NAS), щоб допомогти дослідникам, які змушені покинути Україну через російське вторгнення. Пожертвування підтримує програму NAS Scientists and Engineers in Exile or Displaced (SEED), яка допомагає вченим переїхати та продовжити свою роботу в Польщі та інших сусідніх країнах.

<https://cutt.ly/wJ03TOL>

**Німецька служба академічних обмінів запустила сайт
Національного академічного контактного центру для України**

Німецька служба академічних обмінів (DAAD) запустила сайт Національного академічного контактного центру для України. Платформа пропонує велику кількість корисної інформації та актуальних пропозицій підтримки для українських студентів та науковців. Інформацію наведено німецькою, англійською та українською мовами. На порталі реалізовано також контактний формуляр для індивідуальних консультацій українською мовою.

Сайт містить інформацію для українських студентів та науковців про проживання, доступ до університетів, навчання та дослідження, а також про повсякденне життя в Німеччині. Також Національний академічний контактний центр для України пропонує інформацію для індивідуальних запитів на основі консультаційної роботи DAAD: українські студенти та науковці можуть одразу звертатися українською мовою, доступ безпосередньо інтегрований на сайт. Університети, дослідницькі організації та фонди також можуть надсилати свої пропозиції щодо підтримки студентів та дослідників безпосередньо до DAAD.

«У зв'язку з тим, що кількість людей з України, які шукають у нас притулку та захисту, а також продовження навчання чи академічної кар'єри, постійно збільшується, наслідки російської загарбницької війни ще більше відбиваються на німецьких університетах. Зараз ми припускаємо, що до 100 000 українських студентів і дослідників будуть найближчим часом шукати підтримку та академічні можливості в Німеччині. Для цього потрібне відповідне фінансування програм допомоги, а також єдиний академічний інформаційний центр для українців. На прохання Конференції міністрів освіти та культури та за підтримки Федерального міністерства освіти ми швидко запустили сайт Національного академічного контактного центру для України. Студенти-біженці та науковці можуть знайти на ньому найважливішу інформацію для свого шляху у Німеччині. Крім того, ми розміщуємо для них різноманітні варіанти підтримки від німецьких наукових організацій та ЗВО», – сказав президент DAAD професор доктор Джойбрато Мукерджи.

«Від початку нападу Росії на Україну DAAD вже отримала та відповіла на понад 1000 запитів по всіх каналах зв'язку. Тому ми розширюємо наш спектр консультаційних послуг в умовах великого попиту також і стосовно персоналу, і незабаром запропонуємо додаткові консультації з основних питань доступу до університетів, навчання та досліджень у Німеччині українською мовою», – зазначила доктор Урсула Пайнтнер, директор із комунікацій DAAD.

<https://cutt.ly/DJPr20H>

UAScience.Reload:

Опитування з метою визначення потреб учених в Україні

Опитування є початковим етапом проекту UAScience.Reload, ініціатори якого прагнуть максимально допомогти кожному вченому з України в ці складні часи та планують організувати всебічну підтримку української науки, залучивши усіх стейкхолдерів, у т. ч. міжнародних партнерів.

Опитування є анонімним, його результати будуть використані в узагальненому вигляді.

<https://cutt.ly/BJ03Ssu>

SNSF пропонує українським дослідникам взяти участь у програмах грантового фінансування

Швейцарський національний науковий фонд (The Swiss National Science Foundation, SNSF) був створений як приватний фонд у 1952 р. з метою підтримки фундаментальної науки в усіх дисциплінах, від історії до медицини та інженерних наук.

У тісній співпраці з вищими навчальними закладами та іншими партнерами, серед яких – і Національний фонд досліджень України, SNSF прагне створити оптимальні умови для розвитку міжнародного наукового співробітництва.

Фонд пропонує українським дослідникам взяти участь у програмах грантового фінансування. Вся інформація, включаючи особливості, умови та терміни подачі заявок, доступна на сайті SNSF або в інформаційному бюлетені за посиланням.

<https://cutt.ly/CJOsk68>

Найбільша науково-дослідна організація Німеччини – Асоціація Гельмгольца – допомагає з фінансами та працевлаштуванням як науковцям України, так і тим, хто зайнятий у сфері наукового менеджменту

Асоціація Гельмгольца (Helmholtz-Gemeinschaft Deutscher Forschungszentren) засуджує військовий напад Росії на Україну, який порушує міжнародне право, і підтримує послідовні дії федерального уряду. Наукова співпраця з державними установами та бізнес-підприємствами Росії була заморожена. Нові проекти співпраці не розпочинаються. Організація висловлює солідарність із народом України. З метою підтримки тих науковців, які перебувають у Німеччині, рятуючись від війни в Україні, з'явилася низка ініціатив – від житла до програм підтримки та навчання. Примітно, проте, що ці ініціативи відкриті, крім біженців з України, також для громадян Росії і Білорусі.

<https://cutt.ly/vJIRDtB>

Звернення Фондації польської науки до українських науковців

Шановні колеги-науковці!

У зв'язку з російською збройною агресією проти України Фондація польської науки на знак солідарності з Україною і підтримки представників наукової спільноти виступила з ініціативою фінансувати до 6 наукових проектів у галузі соціальних і гуманітарних наук. Проекти будуть реалізовані спільно парою науковців з Польщі і

України. Бюджет кожного проєкту тривалістю 12 місяців становить 268 800 злотих – він включає в себе як винагороди, так і витрати на дослідження. Від українських учених ми вимагаємо лише науковий внесок та підписану заяву у вигляді сканованого документа.

Приєм заявок відбудеться на два конкурси: до 29 квітня 2022 р. (I конкурс) і до 30 вересня 2022 р. (II конкурс).

<https://cutt.ly/zJPwLGV>

Сага (the Council for At-Risk Academics) – рятівне коло для вчених, які знаходяться в групі ризику

Сага (Рада вчених із ризиком, благодійна британська організація) надає термінову необхідну допомогу вченим, які опинилися в безпосередній небезпеці, та багатьом, хто вирішив працювати у своїх країнах, незважаючи на серйозні ризики.

Як ідеться на сайті Сага, світ був шокований неспровокованим вторгненням Росії в Україну та шкодою, яка щоденно їй завдається. Багато людей загинуло або важко поранено. Ще мільйони були переміщені, а тисячі будівель зруйновані або сильно пошкоджені. Серед переміщених є багато вчених; серед будівель – багато університетів і науково-дослідних інститутів.

Сага отримала щедрі пропозиції підтримки від своїх партнерів із британських університетів для їхніх українських колег. ...

Сага вже допомагає майже ста заявникам і планує робити це надалі.

Як і будь-яка благодійна організація, Сага значною мірою покладається на пожертви для підтримки своєї роботи і засвідчує, як багато людей звертається для того, щоб допомогти у такий спосіб.

<https://cutt.ly/DJPrig0>

Тимчасова підтримка Fonds National de la Recherche (FNR) для дослідників, які втекли від війни в Україні

FNR (Національний фонд досліджень, Люксембург) виділив 1 млн євро на надання грантової допомоги для підтримки дослідників, які втекли від війни в Україні. Отримання гранту дозволить переможцям працювати в державних науково-дослідних установах Люксембургу в поточних проєктах FNR упродовж максимум шести місяців на основі запитів на додаткове фінансування. Крім того, п'ять грантів INTER Mobility в рамках конкурсу на 2020–2022 рр. призначені для дослідників з України.

<https://cutt.ly/5JIYqhi>

ALLEA офіційно повідомили про початок прийому заявок до Європейського фонду переміщених учених (EFDS)

Європейська федерація академій наук і гуманітаристики (All European Academies, ALLEA), що представляє понад 50 академій з близько 40 країн ЄС та країн, що не входять до ЄС, оголошує конкурс на першу лінію фінансування Європейського фонду для вчених-переселенців (European Fund for Displaced Scientists, EFDS)). Перша лінія фінансування надає кошти академічним установам (включаючи університети,

академії та інші дослідницькі організації), які бажають і можуть прийняти переміщених українських науковців.

Приймаючі установи долучатимуть українських науковців до існуючих або нових дослідницьких проєктів і відділів та зобов'язуватимуться підтримувати їх, щоб вони могли продовжувати свою дослідницьку роботу в безпечному середовищі. Програма EFDS пропонуватиме щомісячну стипендію на термін до 12 місяців.

Заявки прийматимуться у два етапи. Перший етап розгляду заявок триватиме до 1 липня 2022 р.

Окремий конкурс на другу лінію фінансування, який надасть кошти постраждалим українським установам, буде запущено незабаром.

Національний фонд досліджень України <https://www.facebook.com/UANRFU/posts/570580904453512>, 31.05.2022; <https://cutt.ly/WJIPtiO>

PAUSE-ANR: узгоджена програма для розміщення українських науковців

Із початком війни в Україні в рамках програми PAUSE (Французька наукова програма) під керівництвом Колежу де Франс за підтримки Міністерства вищої освіти, досліджень та інновацій Франції (MESRI) була започаткована спеціальна програма PAUSE-Ukraine, зосереджена на забезпеченні короткострокової (упродовж трьох місяців) допомоги українським науковцям, які потерпають від війни в Україні.

Французьке національне дослідницьке агентство (The French National Research Agency, ANR) також розробило механізм для збору інформації про потреби у підтримці наукових спільнот, які стикаються з проблемами у зв'язку з нинішньою ситуацією в Україні, у підготовці чи проведенні проєктів.

Pause-Ukraine та ANR під керівництвом MESRI розробляють спільно скоординовану схему підтримки та посилення допомоги українським ученим у французьких лабораторіях.

Ця програма проводитиметься у співпраці з Національним фондом досліджень України, щоб забезпечити, коли дозволять обставини, повернення тих науковців, яким вдалося продовжити свою науково-дослідницьку діяльність, та розглянути можливість продовження співпраці для підтримки відновлення дослідницького потенціалу в Україні.

<https://cutt.ly/xJIPMhN>

Можливість дистанційного стажування в Німеччині

Інститут перспективних досліджень (Hanse-Wirtschaftskolleg. HWK) підтримує українських Учених та пропонує стипендії для дослідників, яким війна в Україні завадила продовжувати свою наукову роботу.

Кандидати на отримання стипендії повинні мати ступінь доктора філософії (або його еквівалент) та до війни працювати в закладі вищої освіти чи науково-дослідній установі України.

Період фінансування становить від 6 до 10 місяців.

Сума фінансування – 1500 євро на місяць.

<https://cutt.ly/hJIG4Ho>

Громадські організації польських науковців оголосили збір коштів для допомоги Україні

Громадські організації польських науковців National Science Center та Fundacja na zecz Nauki Polskiej виступили із заявою щодо збору коштів серед науковців для допомоги Україні:

Шановні члени робочої групи Science Europe Horizon!

Дорогі колеги,

Дорогі друзі,

З 24 лютого 2022 р. Україну охопила війна. Мільйони людей змушені були бігти. Міста зрівнюються з землею, невинних мирних жителів вбивають, катують і примусово переміщують.

В одному зі своїх виступів Ольга Полоцька, виконавчий директор Національного фонду досліджень України (НФДУ), колись доцент Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна сказала: «Україна кровоточить».

Наші організації проводили різноманітні заходи для підтримки дослідників з України.

Наразі ми хочемо піти далі і запропонувати дії, які не можуть бути здійснені нашими організаціями, оскільки це виходить за рамки їхніх законодавчо визначених цілей.

Ми віримо, що як люди та особистості, ми можемо багато чого досягти, просто поділивши частину того, що маємо, з тими, хто був позбавлений усього, що колись було для них дорогоцінним – домівки, сім'ї, здоров'я.

Ми хочемо запросити велику спільноту людей, які займаються дослідженнями, управлінням дослідженнями та науковою політикою, долучитися до діяльності зі збору коштів для України. Покажемо нашим колегам і друзям з Національного фонду досліджень України, НАН України, українських науково-дослідних інститутів та університетів нашу щедрість і підтримку.

<https://cutt.ly/dJPqYIC>

Допомога українським науковицям у Франції

Французька асоціація науковиць Femmes&Sciences для допомоги постраждалим від розв'язаної Російською Федерацією війни українським науковицям, які опинилися чи планують тимчасово виїхати до Франції, створили спеціальний сайт.

Шлях допомоги українським колежанкам французькі науковиці визначили так: «Кожна з нас, у наших університетах, наших школах та на наших підприємствах готові визначити приймаючі факультети, проводити супроводження, щоб скористатися перевагами програми PAUSE або інших програм, допомогти знайти роботу, переконати наших президентів, наших директорів та наших колег боротися за те, щоб вітати їх якнайкраще і пропонувати робоче середовище, яке дозволяє продовжувати навчання для студентів, свої дослідження та викладання для вчених, продовжувати свою професійну кар'єру для випускників».

<https://cutt.ly/xJPqntH>

Підтримка українських редколегій (Supporting Ukrainian Editorial Staff, SUES)

Європейська дослідницька інфраструктура з розвитку відкритого доступу до видань у галузі суспільних та гуманітарних наук започаткувала проект «Підтримка

українських редколегій» (Supporting Ukrainian Editorial Staff, SUES), який є ініціативою європейських інституцій, інфраструктур та організацій і має на меті підтримати та зміцнити наукову комунікацію в Україні.

У рамках проєкту пропонується допомога науковим журналам та академічним видавцям України у вирішенні різних аспектів діяльності, сприянні міжнародній видимості, розвитку інфраструктури, організації співпраці на майбутнє.

З метою кращого визначення потреб спільноти редакторів та видавців підготовлено короткий опитувальник: <https://forms.gle/KT9YWx9DhswsTKBj9>.

<https://www.operas-eu.org/projects/sues/>

Допомога українцям від Fundacja Ukraina

Фундація Україна – це молода та активна громадська організація, яка діє на території Нижньої Сілезії (Польща). Щодня вони створюють простір для освіти, розвитку та інтеграції мігрантів: надають їм підтримку, знання, зв'язки та можливості, допомагають знайти своє місце в польському середовищі.

На сайті та сторінках Фонду у соціальних мережах можна знайти актуальну інформацію про допомогу біженцям з України: контакти для біженців, які потребують допомоги, та організації, які її пропонують.

<https://cutt.ly/qJPr17r>

Нові конкурси для підтримки українських учених від Товариства імені Макса Планка

У рамках спеціальних заходів для підтримки українських учених Товариство імені Макса Планка (Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften e.V., незалежна німецька неприбуткова дослідницька установа та провідна неуніверситетська організація) для сприяння розвитку наук запустило 2 спеціальні нові конкурси:

- SPECIAL CALL FOR NOMINATIONS FOR EIRENE A MAX PLANCK-UKRAINE COOPERATION & MOBILITY GRANT;

- SPECIAL CALL FOR NOMINATIONS FOR MAX PLANCK PARTNER GROUPS WITH UKRAINE FOR POSTDOCS / YOUNG FACULTY.

<https://cutt.ly/zJOiRaX>

Стипендіальна програма для українських науковців

Leibniz Institute for Educational Media | Georg Eckert Institute (GEI)

У перший період (2016–2018) у програмі брали участь 25 фахівців. З огляду на ситуацію в Україні заявки від аплікантів прийматимуться і надалі, не дивлячись на те, що строк подачі спливає у вересні 2021 р.

<https://cutt.ly/BJ03BcS>

Переможці програми NCN

Національний науковий центр (Narodowe Centrum Nauki, NCN, Польща) оголосив результати спеціальної програми, спрямованої на вчених, які рятуються від війни в Україні. Гранти отримають понад 50 дослідників.

Програма орієнтована на українських учених та інших дослідників, незалежно від громадянства, які шукають притулку в Польщі через російську агресію. Національ-

ний науковий центр фінансуватиме їхнє річне перебування в польських академічних та наукових установах, забезпечуючи фінансування заробітної плати та витрат на дослідження. Програма охоплює як фундаментальні, так і прикладні дослідження.

За результатами цього раунду, Польща незабаром прийме 38 жінок і 13 чоловіків.

<https://cutt.ly/0J08fvW>

DOE допомагає постраждалим українським науковцям

Національний фонд досліджень України (НФДУ) отримав листа Управління науки (SC) Департаменту енергетики США (United States Department of Energy, DOE). Виконавчий директор Управління пан Стівен Бінклі звернувся до американських дослідників із проханням підтримати українських колег, постраждалих через розв'язану Російською Федерацією війну.

SC пропонує розглянути можливість прийому студентів та/або вчених, які постраждали від війни в Україні, залучивши їх до своїх досліджень, що наразі фінансуються SC. Для розміщення або співпраці із постраждалими від війни студентами та вченими, будуть виділені додаткові кошти. SC також прагне створити умови для відновлення у подальшому досліджень українських учених після їх повернення на Батьківщину.

Детальна інформація та відповіді на поширені питання доступна за посиланням: <https://science.osti.gov/external/Ukraine-FAQ>.

<https://cutt.ly/5J08kki>

Міжнародна підтримка бібліотечної справи в Україні Українська бібліотечна асоціація взяла участь у VIII Бібліотечному конгресі у Лейпцигу

У доповіді на сесії *Ukrainian libraries in wartime*, присвяченій Україні у межах VIII Бібліотечного конгресу у Лейпцигу, була представлена інформація про нинішню ситуацію в Україні та роботу вітчизняних бібліотек у воєнний час, про участь бібліотек у боротьбі за українську націю та майбутнє незалежної демократичної держави.

Зі свого боку присутні представники зарубіжних організацій і бібліотек висловили свою підтримку Україні та її бібліотечній спільноті.

Українська бібліотечна асоціація/Ukrainian Library Association
<https://www.facebook.com/ula.org.ua/>, 3.06.2022

Фонд допомоги бібліотекам України Американської бібліотечної асоціації

4 травня Про створення Фонду допомоги бібліотекам України оголосила Американська бібліотечна асоціація (The American Library Association, ALA). Благодійні кошти, які надходитимуть, щомісяця надсилатимуться Українській бібліотечній асоціації на допомогу вирішенню невідкладних потреб ремонту будівель та організації важливих послуг для українців.

Американська бібліотечна асоціація закликає вносити посильні пожертви.

Українська бібліотечна асоціація/
Ukrainian Library Association
<https://www.facebook.com/ula.org.ua/>, 4.05.2022

Міжнародні партнери можуть допомогти у відновленні українських бібліотек

Міжнародні партнери можуть допомогти відновити українські бібліотеки в межах різних проєктів. Таке переконання висловила 13 травня 2022 р. під час кругового столу в Укрінформі на тему «Допомога постраждалим бібліотекарям та бібліотекам внаслідок повномасштабного вторгнення Росії в Україну» заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенія Кравчук.

«Важливо сконцентруватися на двох напрямках – допомозі бібліотекам, в тому числі міжнародній, які працюють за заході та у центрі України, де їхні послуги дуже зараз затребувані. Другий напрямок – це відновлення будівель бібліотек. Зараз багато міжпарламентських зв'язків, спілкувань з посольствами, муніципалітетами. Є бажання окремих муніципалітетів або брати під опіку якісь конкретні об'єкти, або в рамках партнерських відносин робити це разом з конкретною громадою. Це можна як для областей, що в тилу, так і для тих, які донедавна були окуповані, а зараз потребують відновлення», – сказала Є. Кравчук.

Принагідно вона зазначила, що мала розмову з представниками *посольства Британії* щодо бібліотеки в Чернігові, яка до того ж є пам'яткою архітектури. «І такі речі, сподіваюся, привернуть увагу до цієї проблеми. Є і фізичні особи, і фонди, які готові допомагати», – зауважила депутат.

Є. Кравчук також додала, що іншим варіантом може бути співпраця в масштабах областей.

«Є заяви окремих країн, які готові брати під шефство відновлення конкретних областей. У випадку Великої Британії – це Київська область. І якщо є вже конкретний запит на відновлення бібліотек, які були обстріляні чи зруйновані, ми можемо уже це робити. Естонія вже заявила, що може працювати по відновленню Житомирської області. І так кожна область може мати країну-донора», – припустила вона.

Депутат акцентувала, що після надання допомоги і відновлення бібліотек в областях, які не були окуповані або були звільнені, настане третій етап.

«Ми будемо додавати ті бібліотеки, до яких ми зараз взагалі не маємо доступу. Це – Донецька область, Луганська область, зараз Херсонська і частина Запорізької», – сказала Є. Кравчук.

<https://cutt.ly/CJ04ZLk>